

Grenswaarde voor acrylamide

Grenswaarde voor acrylamide

UITGEBRACHT AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

NR.6 - APRIL 2017

Sociaal-Economische Raad

De Sociaal-Economische Raad (SER) adviseert het kabinet en het parlement over de hoofdlijnen van het te voeren sociaal en economisch beleid en over belangrijke wetgeving op sociaal-economisch terrein. Ook is de SER betrokken bij de uitvoering van enkele wetten.

De SER is in 1950 bij wet ingesteld. Zitting in de SER hebben vertegenwoordigers van ondernemers en van werknemers, en kroonleden (onafhankelijke deskundigen). De raad is een onafhankelijk orgaan dat door het gezamenlijke Nederlandse bedrijfsleven wordt gefinancierd.

De SER wordt bij de uitvoering van zijn functies bijgestaan door een aantal vaste en tijdelijke commissies. Enkele vaste commissies zijn onder bepaalde voorwaarden ook zelfstandig werkzaam.

Actuele informatie over de samenstelling en de werkzaamheden van de SER en zijn commissies, persberichten en het laatste nieuws zijn te vinden op de website van de SER. Ook alle adviezen die sinds 1950 zijn verschenen, zijn daar te vinden. Adviezen van de laatste jaren zijn ook in gedrukte vorm verkrijgbaar. Het SERmagazine brengt maandelijks nieuws en achtergrondinformatie over de SER, de overleconomie en belangrijke sociaal-economische ontwikkelingen.

Sociaal-Economische Raad
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK Den Haag
T 070 3499 525
E communicatie@ser.nl
www.ser.nl

©2017, Sociaal-Economische Raad

Alle rechten voorbehouden

Overname van teksten is toegestaan onder bronvermelding

ISBN 978-94-6134-099-3

Inhoudsopgave

Briefadvies	7
Bijlage	13

Advies

Aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
mr. dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

BETREFT	Grenswaarde voor acrylamide		
DEN HAAG	21 april 2017	E-MAIL	s.croezen@ser.nl
ONS KENMERK	17.10511	TOESTELNUMMER	070 3499 627
BIJLAGE(N)	1		

Mijnheer de Minister,

In het kader van het grenswaardestelsel dat per 1 januari 2007 is ingevoerd, adviseert de subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek (GSW)¹ van de Sociaal-Economische Raad u over de invoering van wettelijke grenswaarden voor genotoxisch kankerverwekkende stoffen en over inhaleerbare allergene stoffen waarvoor geen veilige drempelwaarde kan worden vastgesteld.

De subcommissie adviseert u nu over de invoering van een grenswaarde voor acrylamide, een genotoxisch carcinogene stof waarvoor geen veilige drempelwaarde kan worden vastgesteld. Zij heeft dit advies vastgesteld op 4 april 2017.²

Standpunt Gezondheidsraad

De Gezondheidsraad (GR) heeft op 29 juli 2014 een briefadvies over acrylamide uitgebracht.³ Op uw verzoek heeft de GR opnieuw gekeken naar de risicogetallen die hij in 2006 heeft afgeleid, te weten:

- een waarde van 0,16 mg/m³ als TGG-8uur met H-notatie, die overeenkomt met het niveau van het verbodswaarderisico (risicogetal van 1 op 10⁻⁴ extra kans op overlijden aan kanker per jaar), en

1 De samenstelling van de subcommissie GSW is als bijlage aan dit advies toegevoegd.

2 De adviesafroning heeft vertraging opgelopen als gevolg van de discussie die de subcommissie heeft gevoerd over het redelijkerwijsbeginsel, c.q. het beginsel van technische uitvoerbaarheid.

3 Gezondheidsraad (2014) Briefadvies *Acrylamide*, publicatienummer 2014/20.

- een waarde van 0,0016 mg/m³ als TGG-8uur met H-notatie, die overeenkomt met het niveau van het streefwaardерisico (risicogetal van 1 op 10⁻⁶ extra kans op overlijden aan kanker per jaar).⁴

In zijn briefadvies van 2014 stelt de GR dat er geen nieuwe bruikbare gegevens voor een risicoschatting beschikbaar zijn gekomen en er geen reden is om het eerdere advies uit 2006 te herzien. De GR heeft daarbij de literatuur bekeken die sinds 2006 is verschenen⁵, tezamen met de adviezen van de SCOEL en de AGS, die recentelijk de gezondheidsrisico's van beroepsmatige blootstelling aan acrylamide hebben geëvalueerd. In 2006 heeft de GR zich voor het berekenen van de risicogetallen gebaseerd op dierstudies. Sindsdien zijn er geen nieuwe dierstudies beschikbaar gekomen of studies die inzicht verschaffen in het carcinogene werkingsmechanisme van acrylamide. Deze conclusie komt overeen met de recente evaluaties van de Scientific Committee on Occupational Exposure Limit Values (SCOEL) van de Europese Unie en de Duitse Ausschuss für Gefahrstoffe (AGS).

Betrokkenheid organisaties en gevolgde procedure

Naast het gebruikelijke achterbanberaad via de centrale werkgevers- en werknemersorganisaties heeft de subcommissie brancheorganisaties in de gelegenheid gesteld informatie te geven over de technische haalbaarheid (van de invoering) van de voorgenomen grenswaarde voor acrylamide.

Huidige grenswaarde

Sinds 1 januari 2008 bedraagt de publieke, wettelijke, grenswaarde voor acrylamide 0,16 mg/m³ als TGG-8uur met H-notatie. De subcommissie heeft u de invoering van deze grenswaarde in 2007 geadviseerd. Deze waarde komt overeen met het niveau van het verbodrisico (risicogetal van 1 op 10⁻⁴ extra kans op overlijden aan kanker per jaar) dat de GR heeft afgeleid in advies uit 2006.

Haalbaarheidstoets

Bij brief van 21 november 2014 (digitaal verstuurd aan de brancheorganisaties en arbodiensten, die bij het secretariaat van de subcommissie bekend zijn) is aan de betrokken brancheorganisaties verzocht om vóór 21 mei 2015 informatie beschik-

4 Gezondheidsraad (2006) rapport *Acrylamid; Health-based occupational cancer risk values*, publicatienummer 2006/050SH.

5 De GR wijst erop dat er wel recentelijk enkele associaties zijn beschreven tussen het risico op kanker en inname van acrylamide via de voeding. De epidemiologische studies naar acrylamide acht de GR echter niet geschikt als basis voor conclusies over mogelijke kankerverwekkende eigenschappen van acrylamide in de mens en evenmin als basis voor een kwantitatieve risicoschatting voor beroepsmatige blootstelling aan acrylamide.

baar te stellen over de haalbaarheid van de voorgestelde invoering van een grenswaarde voor acrylamide van $0,0016 \text{ mg/m}^3$ als TGG-8 uur met H-notatie. Uitdrukkelijk is gevraagd aan te geven, als de invoering van de voorgestelde waarde uit oogpunt van technische haalbaarheid de branche voor grote problemen stelt, welk blootstellingsniveau wel realiseerbaar is of zal zijn en op welke termijn. Vermeld is dat de reactie onderbouwd dient te zijn met meetresultaten of reële schattingen van blootstellingen.

Acrylamide bestaat uit witte, geurloze kristallen en is goed oplosbaar in water. Het wordt gebruikt als reactieve monomeer en intermediair in de productie van organische chemicaliën en polymeren. Daarnaast vindt acrylamide toepassing bij de productie van verven, voor het stijven van papier en textiel, voor ertsbewerking en voor het dichten van scheuren bij de constructie van dammen en tunnels.

Bespreking resultaten haalbaarheidstoets

De subcommissie heeft een reactie ontvangen van:

- Organik Kimya Netherlands B.V., Organik (brief van 18 mei 2015);
- Kemira Oyi, Kemira (brief van 19 mei 2015);
- Polyelectrolyte Producers Group, PPG (e-mail van 8 juni 2015).

Uit de ontvangen reacties blijkt als algemene conclusie dat de getoetste waarde van $0,0016 \text{ mg/m}^3$ als TGG-8uur met H-notatie niet haalbaar is.

Organik laat onder meer weten dat uit onderzoek blijkt dat de verlaging van de grenswaarde van $0,16 \text{ mg/m}^3$ naar $0,0016 \text{ mg/m}^3$ problematisch is voor de bedrijfsvoering en met de huidige stand der techniek niet gerealiseerd en gemeten kan worden.

Kemira bericht goed in staat te zijn om aan de huidige grenswaarde van $0,16 \text{ mg/m}^3$ te voldoen. Verlaging van die grenswaarde tot – in het meest verstrekende geval het streefwaarderniveau – $0,0016 \text{ mg/m}^3$ is zeer problematisch voor de bedrijfsvoering bij Kemira en voor haar klanten/downstream users en kan noch technisch, noch analytisch worden gerealiseerd binnen een redelijke te noemen tijds kader en tegen redelijke kosten. Kemira vraagt de subcommissie dan ook te besluiten tot handhaving van de huidige grenswaarde.

Zowel Organik als Kemira merken in hun reacties op dat de SCOEL zich ook buigt over deze stof; Organik voegt daaraan toe dat het zou goed zijn als de subcommissie de uitkomsten daarvan ook mee neemt in haar besluitvorming, Kemira pleit ervoor de discussie over grenswaarden zoveel mogelijk op Europees vlak te voeren.

Inmiddels is bekend dat in het voorstel van de Europese Commissie voor de wijziging van de Richtlijn inzake carcinogene en mutagene agentia voor acrylamide als grenswaarde 0,1 mg/m³ staat vermeld.

De reactie van PPG bevat een update van de meest relevante wetenschappelijke publicatie over (de toxicologie van) acrylamide die er sinds begin 2006 zijn verschenen en inhoudelijk commentaar op het briefadvies van de GR uit 2014. Zoals u bekend, vormt de inhoud van een advies van de GR voor de subcommissie een gegeven en staat die voor haar niet (meer) ter discussie.

Advies

De subcommissie GSW adviseert u om als wettelijke grenswaarde in te voeren voor acrylamide:

0,1 mg/m³ als TGG-8uur met H-notatie.

Dat komt overeen met de grenswaarde die de sociale partners in het Europees Adviescomité voor Gezondheid en Veiligheid zijn overeengekomen.

Bij de voorbereiding van dit advies heeft de subcommissie ook kennisgenomen van de recente discussie in het Europees Parlement rond een mogelijke Europese wettelijke grenswaarde voor acrylamide. De subcommissie heeft op grond van informatie van de vertegenwoordiger van uw ministerie vastgesteld dat momenteel geen scherpere grenswaarde voor acrylamide wordt verwacht dan nu door de subcommissie is geadviseerd.

Voorts voegt de subcommissie daaraan toe dat zij op zo kort mogelijke termijn via een haalbaarheidstoets nieuwe stijl – met de uitwerking en invulling ervan is zij nu aan de slag – zal nagaan wat de technische mogelijkheden zijn om verdere verlaging van die waarde te bewerkstelligen.

Hoogachtend,

b/a L.J. Gunning-Schepers
voorzitter

S. Croezen
waarnemend secretaris

Bijlage

Samenstelling Subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek (GSW)

Leden

Plaatsvervangende leden

Onafhankelijk lid

in behandeling

Ondernemersleden

C.J. (Kees) Halm (VNO-NCW/MKB, Vereniging FME)

mr. W.M.J.M. (Mario) van Mierlo (VNO-NCW/MKB)

drs. H.A.F. (Dirk) van Well (VNO-NCW/MKB, VNCI)

J.A. (Jos) van de Werken (VNO-NCW/MKB, Koninklijke Metaalunie)

mr. C.E.J.M. (Charles) Verheyen (VNO-NCW/MKB, Bouwend Nederland)

Werknemersleden

dr. J.C. (Pieter) van Broekhuizen (FNV)

J.W.H.M. (Jan) Manders (FNV)

prof. dr. A.J. (Albert) Feilzer (VCP)

drs. W. (Wim) van Veelen (FNV)

drs. A. (Arie) Woltmeijer (CNV)

A.C. (Amerik) Klapwijk, MSc

dr. J. (Jan) Popma

Adviserende leden

Commissie GBBS, Gezondheidsraad:

dr. J.M. (Jolanda) Rijnkels

Ministeriële vertegenwoordigers

drs. E.C. (Ilse) van den Aker (SZW)

W.A.C. (Mieke) de Jong (SZW)

in behandeling (IenM)

ir. T. (Theo) Sijbranda (Def)

M.W. (Marijke) Valstar

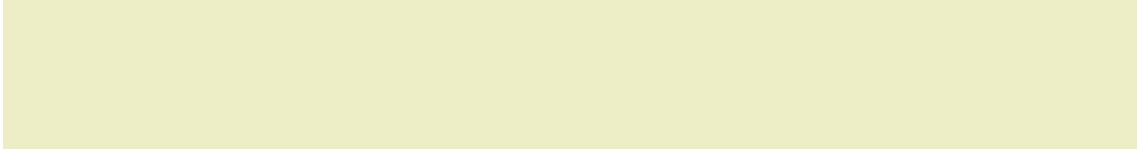
Secretariaat

dr. S. (Simone) Croezen

P. (Peter) Dirven

mr. B.P.F.D. (Brigitte) Hendriks

dr. G. (Gerard) van Essen

Publicatieoverzicht

Algemeen

Publicaties van de SER verschijnen digitaal. Alle publicaties zijn te downloaden op onze website. Sommige publicaties zijn in boekvorm te bestellen tegen vergoeding (€ 7,50). Kijk daarvoor onderaan de beginpagina van een publicatie.

Van de adviezen verschijnt eveneens een Engelstalige samenvatting. Deze is te vinden op de webpagina van het desbetreffende advies en de Engelstalige website van de SER.

Adviezen en verkenningen

Grenswaarde voor acrylamide

2017, 18 pp., ISBN 978-94-6134-099-3, bestelnummer 17/06

Governance van het energie- en klimaatbeleid

2017, 22 pp., ISBN 978-94-6134-098-6, bestelnummer 17/05

Leren en ontwikkelen tijdens de loopbaan - Een richtinggevend advies

2017, 112 pp., ISBN 978-94-6134-097-7, bestelnummer 17/04

Opgroeien zonder Armoede

2017, ISBN 978-94-6134-095-5, bestelnummer 17/03

Medezeggenschap Pensioen in Kleine Ondernemingen

2017, 30 pp., ISBN 978-94-6134-094-8, bestelnummer 17/02

Regionaal samenwerken: Leren van praktijken

2017, 116 pp., ISBN 978-94-6134-093-1, bestelnummer 17/01

Signalering Nieuwe wegen naar een meer succesvolle arbeidsmarktintegratie van vluchtelingen

2016, 116 pp., ISBN 978-94-6134-092-4, verkrijgbaar via www.ser.nl

Grenswaarde voor meelstof

2016, 20 pp., ISBN 978-94-6134-091-7, bestelnummer 16/09

Verkenning Mens en technologie - Samen aan het werk

2016, 164 pp., ISBN 978-94-6134-090-0, verkrijgbaar via www.ser.nl

Een werkende combinatie - Advies over het combineren van werken, leren en zorgen in de toekomst

2016, Deel I Samenvatting & Visie, 110 pp., ISBN 978-94-6134-089-4, bestelnummer 16/08

2016, Deel II Analyse, 242 pp., ISBN 978-94-6134-089-4, bestelnummer 16/08

Toekomstgericht beroepsonderwijs - Deel 1 Voorstellen ter versterking van de beroepsbegeleidende leerweg

2016, 66 pp., ISBN 978-94-6134-088-7, bestelnummer 16/07

Versnelling van verduurzaming van de veehouderij

2016, 48 pp., ISBN 978-94-6134-087-0, bestelnummer 16/06

Werken aan een circulaire economie: geen tijd te verliezen
2016, 100 pp., ISBN 978-94-6134-085-6, bestelnummer 16/05

Verkenning sociale infrastructuur kwetsbare groepen binnen de Participatiewet
2016, 42 pp., ISBN 978-94-6134-084-9, verkrijgbaar via www.ser.nl

Verkenning wettelijk minimumjeugdloon
2016, 86 pp., ISBN 978-94-6134-083-2, verkrijgbaar via www.ser.nl

Verkenning persoonlijk pensioenvermogen met collectieve risicodeling
2016, 102 pp., ISBN 978-94-6134-082-5, verkrijgbaar via www.ser.nl

TTIP - Transatlantic Trade and Investment Partnership
2016, 200 pp., ISBN 978-94-6134-080-1, bestelnummer 16/04

Snel en toegankelijk geschillen oplossen
2016, 20 pp., ISBN 978-94-6134-079-5, bestelnummer 16/03

Werk: van belang voor iedereen - Een advies over werken met een chronische ziekte
2016, 178 pp., ISBN 978-94-6134-078-8, bestelnummer 16/02

Gelijk goed van start: Visie op het toekomstige stelsel van voorzieningen voor jonge kinderen
2016, 186 pp., ISBN 978-94-6134-077-1, bestelnummer 16/01

Verkenning Arbeidsmarkt Culturele Sector
2016, 111 pp., verkrijgbaar via www.ser.nl

Leren in het hoger onderwijs van de toekomst
(Advies over de Strategische Agenda Hoger Onderwijs 2015 - 2025)
2015, 80 pp., ISBN: 978-94-6134-076-4, bestelnr: 15/06

De SER-agenda voor de Stad
2015, 124 pp., ISBN 978-94-6134-074-0, bestelnr: 15/05

Het Nederlandse stedenlandschap: impressies en achtergronden
Achtergronddocument bij het SER-advies Agenda Stad
2015, 84 pp., verkrijgbaar via www.ser.nl

Leren in het funderend onderwijs van de toekomst
2015, 28 pp., ISBN 978-94-6134-075-7, bestelnr: 15/04

Sociale ondernemingen: een verkennend advies
2015, 134 pp., ISBN 978-94-6134-073-3, bestelnr: 15/03

Werkloosheid voorkomen, bewerken en goed verzekeren
2015, 216 pp., ISBN 978-94-6134-070-2, bestelnr: 15/02

Toekomst Pensioenstelsel
2015, 178 pp., 178, ISBN 978-94-6134-069-6, bestelnr: 15/01

Arbeidsmigratie
2014, 264 pp., ISBN 978-94-6134-068-9, bestelnr: 14/09

Grenswaarde voor 1,3-Butadieen
2014, 20 pp., ISBN 978-94-6134-066-5, bestelnr: 14/08

Betere zorg voor werkenden
2014, 90 pp., ISBN 978-94-6134-065-8, bestelnr: 14/07

Rapporten

Verbreding en versterking financiering MKB

2014, 80 pp., ISBN 978-94-6134-067-2

Energieakkoord voor duurzame groei

2013, 146 pp., ISBN 978-94-6134-057-3

Nederlandse economie in stabiel vaarwater: een marco-economische verkenning

2013, 64 pp., ISBN 978-94-6134-052-8

Engelstalige publicaties

TTIP - Transatlantic Trade and Investment Partnership

2016, 196 pp., ISBN 978-94-6134-081-8, ordeno. 16/04E

The power of consultation: The Dutch consultative economy explained

General brochure, 2010, 34 pp., ISBN 978-94-6134-011-5

Europe 2020: The New Lisbon Strategy

Abstract, 2009, 40 pp., ISBN 90-6587-991-9, ordeno. 2009/04E

Social and Economic Council's Statement on International Corporate Social Responsibility

Statement, 2008, 91 pp., ISBN 90-6587-983-8

On sustainable globalisation: A world to be won

Abridged version, 2008, 132 pp., ISBN 90-6587-979-X, ordeno. 2008/06E

Overige publicaties

Leidraad personeelsvertegenwoordiging – met toelichting en bijlagen

2010, 104 pp., ISBN 90-6587-998-6

Voorbeeldreglement Ondernemingsraden – met toelichting en bijlagen

2010, 264 pp., ISBN 90-6587-997-8

Alle uitgaven zijn te bestellen:

- telefonisch bij de afdeling Verkoop (070 3499 671);
- via de website (www.ser.nl);
- door overmaking van de vermelde prijs op banknummer NL17INGB0667165908 ten name van de SER te Den Haag, onder vermelding van het bestelnummer en de titel.

Colofon

Uitgave

Sociaal-Economische Raad
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK Den Haag

T 070 3499 525

E communicatie@ser.nl

www.ser.nl

Tekst

Subcommissie Grenswaarden Stoffen op de Werkplek (GSW)

Fotografie

Omslag: Shutterstock

Vormgeving en druk

2D3D, Den Haag (basisontwerp); Huisdrukkerij SER

© 2017, Sociaal-Economische Raad

Alle rechten voorbehouden

Overname van teksten is toegestaan onder bronvermelding.

ISBN: 978-94-6134-099-3

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD

Bezuidenhoutseweg 60

Postbus 90405

2509 LK Den Haag

T 070 3499 525

E communicatie@ser.nl

www.ser.nl

© 2017, Sociaal-Economische Raad

ISBN 978-94-6134-099-3